Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste

Protektor: Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen

M E D D E L E L S E R

Nr. 182 Marts - april 2012

www.fouat.dk

I N D H O L D

• Landsledelse og andre kontaktpersoner m.m. (Kolofon)	Side 2
•	
• Indkaldelse til repræsentantskabsmøde	Side 3
• Meddelelser fra kredsene	Side 4
•	
• Skræddersyet indsats i Afghanistan	Side 11
• Er vi i krig med Pakistan	Side 12
•	
• Den polsk-engelske efterretningstjeneste i Danmark 1939 -1945.	Side 13
• Hvad skal man vælge? Nye helikoptere til Søværnet.	Side 18
•	
• Kursus i Oberammergau i 1968.	Side 19
• Dyk ned i Hærens historie.	Side 20
• Annonce	Side 23
•	
• Praktiske oplysninger om foreningen og bladet	Side 24
• Kalender	Side 24

Forsidebilledet:

Rigets Flag - Suverænitetsflaget

Tæt på det sted, hvorfra Kronprins Frederik, den senere Frederik VI, overværede en del af Slaget på Reden i 1801, vajer Kongeriget Danmarks suverænitetsflag, i daglig tale kaldet for Rigets Flag.

Flagbastionen er placeret på batteriet SIXTUS, på den østligste ende af Nyholm i København. Det er også herfra, at der normalt afgives kanonsalut i forbindelse med kongehusets mærkedage, flådebesøg mm.

Oprindeligt var flaget, der vajede ved Kronborg, det suverænitetssymbol, som udenlandske orlogsskibe viste deres respekt over for ved anløb eller gennemsejling af de danske farvande.

Formandskabet:
Landsformand:
Generalmajor Jørgen Sverker Nilsson
Opnæsgård 83, 2970 Hørsholm
☎ 4586 6119
sverker@privat.dk

Næstformand:
Fmd. for Københavns Kreds
Forskningsbibliotekar D.B., major Jørgen Larsen
Digterparken 76, 2750 Ballerup
☎ 4466 2548
jalars@larsen.mail.dk

Forretningsfører:
Oberstløjtnant af reserven Erik Petersen,
Skovbrynet 4, Nødebo, 3480 Fredensborg
☎ Privat: 4848 2467, Mobil: 4032 9109
vibekeerik@yahoo.dk
eller hjv.erik@yahoo.dk

Skydeudvalgsformand / FOUAT
Translatør, major Gregers Djørup
☎ 4879 2033
gdjoerup@hotmail.com

Redaktion:
Major Mogens Pedersen
Torvegade 30, 4200 Slagelse
☎ 5852 6315 – Mobil: 4032 4312
mp.slagelse@stofanet.dk

Webmaster: Kaptajn Peter Thomsen
pbt@sfam.dk

Ekspedition og fordeling:
Se forretningsføreren – modsatte spalte

Kommende numre:
Bidrag til kommende numre af Meddelelser:
Se sidst i bladet.

Meddelelser udgives ultimo februar, april, juni, august, oktober og december.

Indkaldelse til repræsentantskabsmøde
tirsdag den 27. marts 2012 i Odense (Højstrup)

Fynskredsen er arrangør af repræsentantskabsmødet 2012.

Dagsorden for foreningens repræsentantskabsmøde,
jf. Foreningens vedtægter Tillæg B

Valg af dirigent, der leder repræsentantskabsmødet

1. Formandens beretning om virksomheden i det forløbne år.
2. Virksomheden i det kommende år (formanden)
3. Fremlæggelse af foreningens reviderede regnskab til godkendelse.
4. Fastsættelse af kontingent til repræsentantskabet, herunder betaling for medlemsbladet
5. Valg.
   Der gennemføres ikke valg i år, idet formanden blev genvalgt for en 4-årig periode i 2009, og revisoren blev valgt for en 2-årig periode i 2011.
6. Behandling af forslag fra formandskabet
7. Behandling af forslag fra kredsbestyrelserne.
8. Fastsættelse af tid og sted for næste repræsentantskabsmøde.
9. Eventuelt.

Emner, som ønskes behandlet på repræsentantskabsmødet, bedes indsendt til formandskabet senest 15. marts 2012.

Praktiske forhold
Mødested: Hærhjemeværnsdistrikt Fyn, Vibelundsvej 70, Odense V (Højstrup)
Tilmelding: Til egen kreds senest fredag den 9. marts
Transport: Ved egen foranstaltning.
Der forsøges arrangeret transport fra/til Odense Banegård 0930/1515.
Kredsene sender samlet tilmelding til formandskabets forretningsfører Erik Petersen (mail hjv.erik@yahoo.dk eller telefon 40 32 91 09).

Kredstilmeldingerne skal være forretningsføreren i hænde **senest tirsdag 15. marts**

Økonomi:
Transport, frokost og drikkevarer er principielt for deltagernes egen regning, men der ydes et substantielt tilskud fra foreningen. Nærmere herom fra forretningsføreren, der afregner samlet.

Program:

1000 – 1030	Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn, Højstrup Ankomst/Kaffe
1030 – 1145	*"Forsvaret i dag"*. Chef for Totalforsvarsregion Fyn, Syd- og Sønderjylland, oberst Flemming Agerskov.
1145 – 1300	Frokost, herunder præmieoverrækkelser
1300 – 1430	Repræsentantskabsmøde
1430 – 1500	Kaffe/Afslutning

Københavns Kreds

Formand: Forskningsbibliotekar D.B., Major Jørgen Larsen, Digterparken 76, 2750 Ballerup.
☎ 4466 2548 - 🖱: jalars@larsen.mail.dk
Forretningsfører: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød
☎ 4976 1217 - 🖱: brix.knudsen@mail.dk
Kasserer: Oberstløjtnant Keld Meier Olsen, Valhøjs Allé 47 I, 2610 Rødovre.
☎ 3641 1021 - 🖱: keld.olsen@youmail.dk - Giro nr. 6 403 182.
Skydeudvalgsformand: Premierløjtnant Ole Raae Andersen, Abildgaardsvej 17, 3000 Helsingør, ☎ 4921 0119 - 🖱 raae1@mail.tele.dk

Dødsfald
Bestyrelsen har modtaget underretning om, at

Oberstløjtnant Niels Malte Christoffer Probst
(13. sep. 1917 – 27. jan. 2012)

er afgået ved døden.
Med sin høje alder er det selvsagt, at fremmødet i kredsen blev mindre gennem årene. Men vi husker Malte, som den retskafne og noble officer, der færdedes blandt os. Allerbedst syntes han at befinde sig blandt skytterne.
Æret være Niels Malte Christoffer Probsts minde.

☆

Som indledning til **Stiftelsesfesten** i anledning af foreningens 120 årsdag foretoges 8. december 2011 kransenedlæggelse ved det nationale monument i Kastellet til minde om danskere i udenlandsk mission siden 1948.
Det er med stor ydmyghed og respekt ved en sådan lejlighed, at man læser inskriptionen på monumentet:

En tid Et sted Et menneske

FOUAT næstformand, Jørgen Larsen udtalte et *Æret være de faldnes minde*.
Mange medlemmer af FOUAT havde fulgt opfordringen til at være til stede og dermed også ære vore faldne soldater. Ligeledes fulgte formanden for Nordjyske Kreds, Franz Strehle, begivenheden op med nedlæggelse af en krans.

Efterfølgende nød 37 deltagere traditionen tro festmåltidet bestående af Gule Ærter og Æbleskiver med tilbehør i enhver henseende.

Og ingen stiftelsesfest uden Kong Haralds Julegilde igen i år, fremført af *C.L.E. Ibh*.

Fra **foredragssæsonen** 2011-II bringes her resumé af de to sidste foredrag:

Torsdag den 10. november holdt foredragsholder og kaptajnløjtnant i Marinehjemmeværnet *Johnny Erik Balsved* foredrag om Slaget ved Eckernförde den 5. april 1849.
Foredragsholderen indledte med at give udtryk for den opfattelse, at dette slag var gået fuldstændig i glemmebogen. Så redegjorde han for baggrunden for krigen 1848-50, hvor han mente, at Flåden havde klaret sig godt, men at manglende kommunikation mellem Hæren og Flåden havde udløst katastrofen ved Eckernförde.
Oprindeligt havde tanken været at gennemføre en større landgangsoperation ved Eckernförde og rykke frem til Slesvig by, før de tyske forbundstropper i Holsten kunne nå at gribe ind. Det endte imidlertid med, at Flåden skulle foretage en maritim demonstration og eventuelt en mindre landgang ved Eckernförde for at bortlede fjendens opmærksomhed fra operationerne nordpå.

Enheden bestod af linieskibet *Christian VIII*, som var Flådens største skib bygget i 1841. Det var bestykket med 84 kanoner, chefen var kommandørkaptajn F. Paludan,

men besætningen på cirka 685 mand var uden større erfaring. Desuden deltog fregatten *Gefion* bygget i 1844 med 40 kanoner. Disse to skibe var uden dampmaskiner. Der ud over deltog hjuldampskibene Gejser og Hekla samt et antal støtteskibe, herunder tre barkasser med soldater til at gøre landgang, men disse deltog ikke i kamphandlingerne til søs.

Opgaven var indledningsvis at nedkæmpe to batterier i fjorden, nordbatteriet med 5 kanoner og sydbatteriet med 7 kanoner. Hvad, man ikke vidste, var at nordbatteriet var forstærket med et feltbatteri, og at sydbatteriet var forstærket med to feltbatterier.
Ordren lød, at angrebet skulle finde sted om morgenen den 5. april. Der blæste den morgen en kuling fra sydøst, hvilket gjorde det let at sejle ind i fjorden, men vanskeligt at manøvrere derinde. Indledningsvis bliver nordbatteriet nedkæmpet, men landbatterierne skød med brandkugler, som medfører flere brande ombord, og navnlig Gefion blev hårdt medtaget. Paludan besluttede allerede klokken 10 at opgive kampen og lade hjuldampskibene slæbe sejlskibene ud af fjorden, men skader på både Gejser og Hekla umuliggjorde dette. Paludan gik derfor i land og bad om våbenhvile med fri udsejling for skibene, men fjenden forhalede forhandlingsprocessen og forstærkede samtidig deres batterier. Efter cirka 3 timer blev kampen genoptaget, og Gefion måtte stryge flaget.

Christian VIII

Også Christian VIII blev alvorligt ramt og fik flere brande ombord. I følge foredragsholderen lykkes det at slukke alle brande, medens Paludan fortsat var i land for at forhandle om at lade skibene sejle ud, men hen ad aften satte besætningen ild til deres skib, som sprang i luften, medens der stadig var cirka 100 mand ombord. Foredragsholderen mente, at mange overlevede, og at kampen i fjorden kun havde kostet mindre end 100 mand livet. Gefion blev overtaget af den slesvig-holstenske flåde.
De mange danske fanger blev ført til Rendsborg, hvor kommandørkaptajn Paludan skrev sine erindringer om slaget. Efter krigen blev Paludan idømt fæstningsarrest, men blev dog senere taget til nåde igen og sluttede som kommandør. Det, han især blev bebrejdet for af eftertiden, var, at han udelukkende fyrede bredsider af mod fjenden. For det betød, at man først skød, når alle kanoner var ladt, og det gav fjenden 6-7 minutters fred til beskydning af skibene imellem hver salve.
Foredraget blev på udmærket vis illustreret med billeder af de deltagende skibe herunder malerier og tegninger af slaget samt glimrende kort, som viste skibenes og bat-

teriernes placering. Til sidst henviste foredragsholderen til et større dokument om Flådens historie, som han har udarbejdet, og som kan ses på: www.marinehistorie.dk.

Da der ikke var flere spørgsmål til foredragsholderen, fremviste referenten et skrin forarbejdet af vragrester fra Christian VIII. Det var fremstillet af en veteran, som efter krigen var blevet roerbetjent for toldvæsenet. I skrinet var der blandt andet et interview af overarkivar dr.phil. Erik Kroman fra 1909 med en veteran fra Gefion. Han fortalte, at efter at linieskibet var sprunget i luften, snakkede de om også at sprænge fregatten i luften; men næstkommanderende havde sagt, at det kunne de aldrig forsvare med så mange sårede ombord, for de ville ikke have mulighed for at blive evakueret. Han mente i øvrigt, at der kun var en af de ombordværende på linieskibet, der havde overlevet eksplosionen.
Der er også forskellige oplysninger om antallet af omkomne. Både lektor Johs. Hoffmeyer og museumsdirektør Ole L. Frantzen opgiver de danske tab til 231 døde, 80 sårede og 900 fanger. Holstenernes tab var fire døde og 14 sårede.

Hans A. Schrøder

Tirsdag den 22. november berettede kgl. ordenshistoriograf, professor *Knud J.V. Jespersen* om Rytterkongen, Christian den Tiende.

Knud Jespersen indledte med at konstatere, at han var overbevist om, at kongen ville have nydt at være til stede iblandt os. For det var tydeligt, at han befandt sig allerbedst blandt officerskollegaer. Dernæst viste han et billede af kongen, som rider over den gamle grænse og ind i Sønderjylland i 1920. Han var da 50 år gammel, og netop det år blev helt skelsættende for hans regeringsperiode, idet der i 1920 skete en transformation af ham fra at være en politiserende konge til at blive et ikon.
Fra da af var han rytterkongen, og vi så et af de velkendte fotos af ham til hest på hans 70 års fødselsdag den 26. september 1940 omgivet af cyklende københavnere og hyldet med blomster.

Dernæst citerede foredragsholderen sidste vers af Hans Hartvig Seedorff Pedersens digt fra 1940:

Man spurgte mig ude: hvor vover vel han,
En Hersker, at færdes saa ene?
Jeg svared dem: han er vor frieste Mand –
Dog rider han aldrig alene.
Han skærmes blot ikke af Vælde og Magt.
Om Kongen af Danmark staar Hjerterne Vagt!

Kongen var blevet personificeringen af det at være dansk og var smeltet sammen med sit folk. Kongeemblemet med kongens navnetræk blev solgt i 1,2 millioner eksemplarer. I 1940 udkom Kongesangbogen til brug ved bl.a. alsang. Båret af besættelsen var kongen blevet en myte, og han havde i sin regeringstid fra 1912 til 1947 gennemgået en kolossal udvikling.

I 1995 begyndte han at læse. På det tidspunkt var man kommet på afstand af både kongen og besættelsestiden. Indtil da havde alt om kongen været beskrivelse af en myte. Konsensustolkningen var nu slut. Fra 1970 begyndte konflikterne vedrørende besættelsestidens historie. Modstandsbevægelsen var måske ikke helt så helteagtig. Kommunisterne var stort set blevet skrevet ud af modstandskampen. Beretningen om modstandsbevægelsen var blevet fragmenteret. Derved blev man som historiker fritstillet fra ikonet og kunne nu beskrive kongen som menneske og monark.
Man kendte ham egentlig kun som tilknappet og brysk. Nu viste det sig, at kongen var den mest skrivende monark efter Christian IV og Christian VIII. Hans dagbøger var på ca. 60.000 håndskrevne sider. De var påbegyndt i 1886 og sluttede først ved årsskiftet 1946/47. De kunne indimellem være vanskelige at læse, fyldt med militære forkortelser og ofte i telegramstil. De gennemsyredes af, at han følte, at der var så meget, han ikke havde fået sagt tak for. Fra 1907 førte han desuden politiske dagbøger, hvor han gav udtryk for sin opfattelse af den politiske situation. Endelig var der rejsedagbøgerne fra 1889 til 1939.

Hvorfor brugte han så meget tid på dette? Det var nok hans psyke at bearbejde det, der var sket ud fra hans egen personlige virkelighedsopfattelse. Måske var det også en rød tråd til eftertiden, in casu professoren som formidler. Som historiker må man nødvendigvis konfrontere dagbogsmaterialet med andre kilder. Konseilpræsident *C.Th. Zahle*, indenrigsminister *Ove Rode* og andre politikere førte også dagbøger. Her fik de afløb for deres sammenstød med kongen. Finansminister *Edv. Brandes* havde fornærmet militæret og dermed kongen. Ove Rode kritiserede kongen for manglende evner til at opfatte en situation. Alt det siger også noget om kongen. 60.000 sider røber en person. Hvad er det så for et menneske, der toner frem? Det er en autoritær person præget af rutiner og præcision. Han har fastlåste forestillinger, som han nødigt lader sig rokke fra. I samtaler er han tilbøjelig til at fortsætte ud ad tangenten, og han har svært ved at lytte. Han lytter kun til de rådgivere, som han på forhånd er enig med. Kabinetssekretær *N.M.A. Krieger* er ”for gode venner med de radikale”. Derimod har hofmarskal *W.C. Rothe* ”hjertet på det rette sted”. Han lytter helst til dronningens kabinetssekretær *C.P.M. Hansen* (se-på-mig-Hansen), direktør, etatsråd *H.N. Andersen,* viceadmiral *H. Richelieu* og lensgreve *Mogens Frij*s til Frijsenborg, som alle er enige med ham på forhånd. I begyndelsen af hans regeringstid kommer han galt af sted ikke mindst i 1920 ved Påskekrisen, men det vil føre for vidt at berette om det i dette foredrag.

Han lagde megen vægt på den kongelige facade. Men han var også et blødt og romantisk menneske, hvilket hans omtale af forlovelsen med prinsesse *Alexandrine* i 1897 viser. Han var ikke naturligt imødekommende heller ikke over for sin familie, som omtalte ham som en hustyran. Han var dybt kristen, regelmæssig kirkegænger og bad dagligt. Han tog sin rolle meget alvorligt. Når han følte sig presset, kunne han være ukoncentreret. I 1916, da det kommende salg af Dansk Vestindien efter en folkeafstemning var en realitet, gik det ham på, og han var nær druknet i Århusbugten, da han kæntrede med sin lille sejlkajak; og da presset på ham øgedes i 1942, styrtede han med sin hest, som måske har følt, at der i dag sad et uligevægtigt gemyt på dens ryg. Han endte dermed sit liv i kørestol.
Medens han altid reagerede intuitivt, følte han, at de radikale politikere udelukkende analyserede den politiske situation akademisk. Skønt han var kongehusets første student, følte han sig ikke som akademiker, men befandt sig bedst blandt sine officerskammerater. Måske havde kongens højde på 1,98 m og Zahles på ca. 1,50 m også yderligere medvirket til deres anspændte forhold. Enten kunne han lide folk, eller også kunne han ikke.

Utvivlsomt har han arvet meget af sit sind fra sin mor, dronning *Lovisa*, som han i sin barndom var tæt knyttet til. Hun havde et følsomt indre, men kunne ofte lade fantasien løbe af med sig. Til tider var hun ved hoffet som en hund i et spil kegler. Hun var streng kristen præget af Indre Mission.
Han gennemførte sin officersuddannelse og var fra 1906 til 1908 chef for Livgarden. Disse år var og han udtalte: "Jeg er med liv og sjæl soldat".

Min Gud, mit Land, min Ære
Han anså sig bogstaveligt for konge af guds nåde. Valgsprog: *Min Gud, mit Land, min Ære*. Hans forbillede var Christian IX, mens han opfattede sin far, Frederik VIII, som et skvat. Han mente selv, at han var apolitisk, men i modsætning til politikerne "vogter og fortolker af folkeviljen". Hans daglige rideture fik Krieger til at skrive: "Kongen har en ubændig Trang til Gadepopularitet", og udenrigsminister Erik Scavenius skrev: "Han tænker som Manden paa Gaden", og det var ikke positivt ment.
Da kvinderne i 1912 havde fået valgret, var dette bestemt ikke kongens kop te. Arveprins Knud, som overværede mødet mellem kongen og kvindedeputationen, har i sine erindringer anført, at efter de officielle taler skulle kommandørinde Gad – *den bekendte Emma Gad* – havde sagt til kongen, at dette var den lykkeligste dag i hendes liv, hvortil kongen, stadig jævnfør prins Knud, skulle have svaret: *"Ja, jeg synes nu hellere, De skulle tage hjem og lave kaffe til Deres Mand."*

Kongens held var Genforeningen, og siden fandt kongen og statsminister *Th. Stauning* hinanden som hver deres bud på en landsfader. Til Stauning udtalte kongen, at regering og rigsdag måtte stå sammen. Det var da også kongen, politikerne henvendte sig til den 9. april 1940 om morgenen.

Under besættelsen var han et paradoks. Han blev taget til indtægt for både modstandsbevægelsen og samarbejdspolitikken. Modstandskampen var han betænkelig ved, og i 1941 måtte han presset af tyskerne og dybt bekymret både underskrive kommunistloven og antikominternpagten. Han var også direkte medvirkende til, at statsminister *Vilhelm Buhl* den 2. september 1942 holdt sin berygtede anti-sabotage tale i radioen. Ikke desto mindre bar hans flagsmykkede kiste i 1947 et frihedskæmperarmbind som eneste dekoration.

Professoren sluttede med at sige, at man måtte først og fremmest tage hatten af for den transformation, som han gennemførte i 1920. Det have nok ikke været let for ham.

Hans A. Schrøder

Foredragssæson 2012-I
Resumé af foredrag afholdt i januar måned optages i næste nr. af MEDDELELSER.

Torsdag den 8. marts kl. 1900 foredrager kontreadmiral Nils Christian Wang over Den sikkerheds-politiske situation i Arktis, - Bliver Grønland et ingenmandsland?
Foredraget afholdes i Kastellet i Gl. Varmecentral med efterfølgende mindre, socialt samvær (smørrebrød) i Hestestalden. Kuvertpris kr. 120.
Tilmelding til formanden bedes foretaget inden tirsdag 28. februar kl. 1200.

Torsdag den 22. marts kl. 1200 afholdes **klipfiskfrokost** i Bræddehytten, Cafeteriet/Holmen, til en kuvertpris á kr. 200, - inkl. menu, øl, vand, snaps og kaffe.
Bræddehytten er beliggende på Nyholm for enden af Spanteloftvej ved infirmeriet/Sixtusvej.
Offentlige transportmuligheder er bus 66 fra Vesterport Station eller havnebus 901-902.
Tilmelding til formanden bedes foretaget inden tirsdag 13. marts kl. 1200.

Storstrøms Kreds

Formand: Vakant
☎ - 🖱:
Forretningsfører: Premierløjtnant Jørgen Simonsen, Skansevej 5, 4862 Guldborg
☎ 5477 0547 - 🖱: skansehuset@mail.tele.dk

■

Midt- og Vestsjællandske Kreds

Formand: Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen, Felixvej 3, Slots Bjergby, 4200 Slagelse
☎ 5853 2793 - 🖱: hjjurgensen@hotmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Holger Janns, Gammelgårdsvej 7, 4242 Boeslunde
☎ 5814 0624 - 🖱: h.janns@gmail.com

☒Husk vores arrangementer – se kalenderen bagest i bladet.
Dagsorden for generalforsamlingen og bestyrelsens beretning finder Du i Med. nr.181.
Vel mødt!

■

Fyns Kreds

Formand: Major Kjeld Frimuth, Åbakkevej 24, Korup, 5210 Odense NV
☎ 6594 2530 - 🖱: kfrim@hotmail.com
Forretningsfører: Kaptajn Erik Lykke Pedersen, Ildfuglevænget 64, Hjallese, 5260 Odense S.
☎ 4050 0793 - 🖱: e-t.lykke@cdnet.dk giro 903-4730

Forårsturen
er fastlagt til
torsdag den 24. maj.

Skrivelse herom udsendes.

Hilsen fra
Forretningsføreren.

■

Sydjysk kreds

Formand: Oberstløjtnant J.E.E. Bro, Skovkrogen 36, Mølholm, 7100 Vejle.
☎ 7583 3548 - 🖱: ilbro@mail.dk
Forretningsfører: Major Ole E. von Holck, Granbakken 15, Taulov, 7000 Fredericia.
☎ 7556 2992 - 🖱: oevonholck@gmail.com

Generalforsamling 2012
Kredsen afholder Ordinær Generalforsamling

I Officersmessen på Ryes Kaserne, Fredericia,
onsdag den 7. marts 2012 kl. 10.30

Dagsorden iht. Foreningens vedtægter.

Program:
10.00 – 10.30: Ankomst, velkomst og formiddagskaffe
10.30 – 11.45: Generalforsamling i officersmessens konferencelokale.

Under generalforsamlingen hygger damerne sig i Officersmessen,
idet bestyrelsen p.t. undersøger muligheden for besøg ved en seværdighed i Fredericia.

11.45 – 13.15: Frokost-buffet i Officersmessen (kr. 100- pr. deltager inkl. En øl/vand)
13.15 – 15.00: Foredrag og spørgeperiode ved generalmajor *Ib Bager*, "Director Joint Force Training Center" i Bydgoszcz i Polen
Foredragets emne lyder: ”40 år i Forsvaret – hvad jeg lærte”, og generalen omtaler det som ”*et lille road show*.” – Det har vi vist ikke prøvet før; men vi ser frem til det med spænding.
15.00 – 16.00 Messen er til rådighed for hyggeligt samvær.

Af hensyn til aftalerne med Officersmessen bedes de medlemmer, der agter at deltage i Frokost-buffet'en meddele dette til major Holck på 75 56 29 92
eller oevonholck@gmail.com senest mandag den 5. marts.

■

Midtjyske Kreds

Formand: Oberst Michael Svejgaard, Poppelvej 5, 7470 Karup
☎ 2096 9560 - 🖱: SES@PC.DK
Forretningsfører: Kaptajn Jan Fagerlund, Damager 9, 8362 Hørning
☎ 8692 2851 - 🖱: fagerlund@surfmail.dk

■

Nordjyske Kreds

Formand: Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg
☎ 9812 6328 - 🖱: franzstrehle@yahoo.dk
Forretningsfører: Major Mogens Danielsen, Blåkildevej 97 1, 9220 Aalborg Øst
☎ 9815 6510 - 🖱: mogens.danielsen@adr.dk

Bowling.
Fredag den 4. oktober 1996 afholdte kredsen en skydefest for medlemmer med damer I Løvvang Bowling Center i Nørresundby.
Hensigten med denne skydefest var udover at hædre bedste skytte major H. V Poulsen med 211 point, at afprøve medlemmernes kunnen i bowlingspil, der var 7 mænd og 5 damer der deltog i spillet og det var starten på bowlingklubben under FOUAT.
Leif Nygaard har stået som leder af bowlingen fra starten i '96 og til dato, men epoken afsluttes den 14. maj 2012 når denne sæson slutter.
Er der et andet medlem, der vil tage over, er han/hun velkommen, ellers nedlægges klubben fra samme dato.

Leif Nygaard fik overdraget jobbet som referent den 19. marts 1996 så ved dette års generalforsamling skal der findes en ny referent.

Forsommerudflugt.
Der er efterfølgende muligheder til stillingtagen på generalforsamlingen:
Tømmerby Kirke med gravpladsen for vikingealderen (analog med Lindhold Høje),
Kirsten Kjærs museum, Frøstruplejren, besøg på Bulbjerg/Vesterhavet, Thorup strand/Lilstrand, de nye vesterhavsbåde med det nye lokale bådsværft. Stenen ved Lundby krat og derefter et besøg i Lundby museum.

Generalforsamlingen under pkt. 5 valg:
Valg af formand. Formanden er på valg lige år, alt så igen i år.
Valg af bestyrelsesmedlemmer: På valg er sekretær Leif Nygaard, ønsker ikke genvalg og bestyrelsesmedlem Mogens Pedersen.

Forretningsføreren er ikke på valg i år.
Valg af to fanebærer og to suppleanter, for tiden er valgt Jens Stange Møller og Leif Nygaard, som ikke ønsker genvalg samt Mogens Pedersen og Lars Helm Nielsen.

■

Skræddersyet indsats i Afghanistan

Billedet viser en australsk mobil radarenhed, der opererede i det sydlige Afghanistan i 2007, hvor den løste stort set de samme opgaver, som nu den tilsvarende danske enhed skal ned at løse.

I forbindelse med udsendelsen af Flyvevåbnets mobile radarenhed til Afghanistan i 2012 gennemføres en såkaldt operativ missionsforberedende uddannelse - den første nogensinde for enheden.

Den danske mobile radarenhed med navnet *Mobile Air Control Centre* (MACC) forventes at være operativ i det nordlige Afghanistan omkring 1. marts i år. Her skal enheden aflaste NATOs flyvende radarstationer, bedre kendt som AWACS-flyene, der er forholdsvis ressourcekrævende at sende på vingerne.
At overvåge og kontrollere luftrummet i det afghanske missionsområde ligger på mange områder langt fra den hjemlige måde at operere på. Derfor holdes der missionsforberedende uddannelse i disse uger, så radaroperatørerne bliver klædt godt på til de nye udfordringer, som næppe bliver en mangelvare.
Som affyringsrampe på uddannelsen er det naturligt at trække på erfaringer fra én, der allerede har været i 'maskinrummet' i det afghanske luftrum. Derfor har uddannelsesledelsen hentet en officer, der har fløjet adskillige missioner med AWACS-flyene over Afghanistan, til at øse ud af sine mange analytiske erfaringer.
Også områdets historie, geografi og klima bliver endevendt, ligesom efterretningsbriefinger er en naturlig del af uddannelsen.
Dokumenter og fælles NATO-procedurer er en uundværlig del af missionen, for at samarbejdet med Danmarks allierede overhovedet kan fungere. Derfor er der under uddannelsen lagt stor vægt på, at deltagerne får skærpet evnen til at finde rundt i skoven af mapper med how-to-do.
Endelig er der indlagt to dage med nogle 'skarpe' opgaver, hvor operatørerne arbejder ved radar-scoperne, hvor der foregår simulerede live-flyvninger med det nordlige afghanske luftrum som scene, og hvor deltagerne bliver udsat for næsten alle tænkelige situationer.
Tættere kommer Flyvevåbnets radarfolk ikke virkeligheden, inden de i februar checker ind på flyet med kurs mod Afghanistan.

Kilde: Forsvaret.dk

■

Er vi i krig med Pakistan?

Af Oberst og ledelseskonsulent Jørgen Jelstrup

Pakistans tradition med at uddanne, bevæbne og anvende muslimske stammer som stedfortrædere til at bekæmpe dets fjender stammer tilbage fra krigene med Indien 1947-48 og 1965 om Kashmir. Traditionen fortsatte bl.a. under den russiske besættelse af Afghanistan-hær finansieret af CIA og Saudi Arabien og fortsætter op til i dag med støtten til bl.a. Taleban og Haggani-klanen til deres indsatser mod den siddende regering i Afghanistan, som Pakistan ikke er tilfreds med bl.a. på grund af dens kontakter til Indien, der opleves som hovedtruslen mod Pakistan. Pengene hertil kommer stadig i vid udstrækning fra Saudi Arabien og USA, der alene til den pakistanske hær har betalt mere end 20 mia. dollars siden 2001!

Senest har Pakistan, der officielt støtter kampen mod Taleban og terror, lukket Natos forsyningsveje gennem Pakistan til Afghanistan og bedt USA om at rømme en base i landet, samtidig med at Nato-forsyninger i Pakistan udsættes for angreb.
Nato-operationen i Afghanistan er som bekendt ved at ændre karakter, men det bliver svært at kunne overdrage sikkerhedsansvaret til afghanerne i 2014 som planlagt, da indsatsen desværre fortsat lider under mangel på soldater, politifolk og materiel fra bl.a. Europa, der aldrig samlet har stillet med det, der kræves. Samtidig har Taleban og Al Qaeda m.fl. fortsat "helle" i bl.a. Nord-Waziristan i Pakistan. Herfra - og fra de mange tusinde Koranskoler, der i stor udstrækning også finansieres fra Saudi Arabien - tilføres der løbende friske styrker til kamp i Afghanistan, mens Pakistan - der får massiv støtte fra USA og i øvrigt ulandsbistand fra Danmark – ikke synes at ville gribe effektivt ind.

Vi er ganske til grin og for vore egne penge, der ses at støtte vore modstandere!
På intet tidspunkt har Nato med maksimalt 150.000 mand haft styrker nok til at løse opgaven herunder at kunne sikre befolkningen i de områder, der renses for Taleban - og slet ikke til at kunne foretage den nødvendige sikring af den porøse grænse til Pakistan med dette lands manglende samarbejde og støtte til Taleban m.fl. primært formidlet af landets efterretningstjeneste (ISI).

Indsatsen har derfor været for svag til at kunne løse opgaven inden den politiske tålmodighed og befolkningens opbakning forsvandt. Hertil kommer, at USA nu reducerer sine styrker med 33.000 mand frem til september 2012 - og vi vil desværre se Europa følge trop!

Pakistan har været hovedkilden til de fleste terrorangreb og forsøg herpå inden for de seneste 8 år. Ingen angreb udsprang i denne periode fra Afghanistan, så Nato må vel siges at have løst den del af opgaven indtil videre! Al Qaeda fortæller løbende om at have taget udenlandske gidsler i Pakistan og Talebans leder Mullah Omar og hans hird lever ugeneret i byen Quetta i Pakistan, som Osama Bin Laden levede i en særligt bygget villa i Abottabad længere nord på i Pakistan indtil 2/5 sidste år. Det kan være, at regeringen ikke vidste dette, men hæren og ISI–landets egentlige magthavere kan ikke have været uvidende herom! Samtidig er der er ingen rigtig vilje til at rydde op i bl.a. Nord-Waziristan i Pakistan, der huser de største Taleban grupperinger til indsats i Afghanistan samt Al Qaeda elementer. Pakistans hær på ca. 700.000 mand, der er fokuseret mod Indien, har efter eget udsagn ikke kræfter til opgaven, der så søges løst på distancen af USA med missiler fra førerløse fly.

Pakistan søger afgørende indflydelse på styret i Afghanistan gennem Taleban m.fl. og synes mest interesseret i at konflikten fortsætter – også så man fortsat kan få bl.a. de ca. to mia. dollars årligt af USA som uopfyldt opfordring til at ”rydde op” i grænseområderne, hvor Taleban har sit rodnet.

Vi synes at være i en uofficiel krig med Pakistan, som Vesten selv delvis betaler! Pakistans uofficielle støtte til Taleban m.fl. er således konfliktens hovedproblem! Hvis problemet med Pakistans dobbeltspil ikke løses og der ikke sættes massivt ind mod fundamentalisternes tilholdssteder i Quetta og i grænseområderne i Pakistan, er der ingen varig løsning i Afghanistan – det vil være som at prøve at fælde et træ ved at slå på dets blade i Afghanistan, mens roden står trygt i Pakistan, hvor i øvrigt 75 % af befolkningen anser USA for fjenden.

■

DEN POLSK-ENGELSKE EFTERRETNINGSTJENESTE I DANMARK 1939-1945.

Af FRANZ STREHLE

Dette materiale har jeg samlet efter en *Warszawa tur,* hvor de danske frihedskæmpere *Berndt Olsson og Thomas Jensen* lagde blomster ved mindetavlen for Lone og Lucjan *Maslocha*, som de danske frihedskæmpere havde opsat år forinden i Garnisonskirken i Warszawa.

Den 26. oktober kunne *Anna Louise Christine Maslocha*, født Mogensen, kaldet "Lone" være fyldt 90 år. Hun blev født i Polen af danske forældre, *Louise Mogensen* og ingeniør *Knud Mogensen* der var udsendt af cementkoncernen *F. L. Smidth A/S*. Hun var søster til *Knud Valdemar Mogensen*, som deltog i den Finske Vinterkrig og senere blev efterretningsofficer og til *Jørgen Lønborg Friis Mogensen*, som i 1944 blev Vicekonsul i Gdansk. Senere blev han anholdt af Gestapo anklaget for spionage. Det var også

ham, der altid kaldte sin søster for "Lone", som fulgte hende resten af hendes korte liv. Familien flyttede tilbage til Frederiksberg i 1936.
Lone havde arbejdet hos sin veninde fotograf *Rigmor Mydtskov* København, hvor hun lærte at arbejde med mikrofilm. Hun havde også været på Stevns Efterskole og Snoghøj Gymnastikhøjskole, og var sammen med sine brødre særlig aktiv i Konservativ Ungdom til Studenternes Efterretningstjeneste, hvor der var underofficerer i den danske hær, der havde arbejdet snævert sammen med polakkerne, men også til den danske spejderbevægelse gik der linier via Lone til de polske spejdere i Haderslev og Bramminge.
Lone var blevet tilknyttet den polsk-engelske efterretningstjeneste og var blevet ansat i det Polske Gesandtskab i Stockholm, (kurertjeneste).

I relation de polske aktiviteter i Danmark har man opdelt besættelsestiden i tre perioder:

1. Den polske periode, indtil efteråret 1943
2. Den polsk-danske periode, som stort set er året 1944
3. Den danske periode, resten af krigen.

I den polske periode var det en veletableret polsk immigrantorganisation i Danmark, som samarbejdede med polske diplomater i København, men også med polske vicekonsuler rundt om i hele landet.
I immigrantgruppen var det især den polske lærer fra Nakskov *Adam R. Sokolski*, (udsendt fra undervisningsministeriet i Warszawa og finansieret ved frivillige bidrag fra de polske foreninger, og fra eksilregeringen i London) og den polske lektor ved Københavns Universitet *Romana Heltberg*, men som måtte flygte til Sverige i efteråret 1943.

Den polsk-danske periode, som blev opkaldt efter *Lucjan Maslochas*, kaldet "Maly"(den lille) blev født den 15.juni 1912 i Bobrowniki i Polen.
Han var første styrmand i handelsflåden og officer i den polske marine, han var i tysk fangenskab og under et tidligere flugtforsøg blev han skudt ned og kom på hospitalet, men i juli 1943 lykkedes det ham og 7 andre fanger at grave sig ned under hegnet på fangelejren. Det lykkedes ham at komme til Danmark, hvor han fulgte jernbanen. Han skjulte sig i et arbejdsskur men blev opdaget af nogle jernbanearbejdere, som hjalp ham videre. Med hjælp af katolske præster nåede han København, hvor han kendte en ung sømand fra sine tidligere Amerika-rute. Han boede på Christianshavn hos sømandens mor en måneds tid, indtil "naboerne" blev nysgerrige. Han sad nu fast i København, og kunne ikke komme til London, indtil *Romana Heltberg* som via familien Mogensen hjalp ham til Sverige gennem den jødiske flugtrute den 10. november 1943. Den polske periode sluttede samtidigt for de to hovedpersoner, *Adan Sokolski og Romana Heltberg*, som måtte flygte til Sverige.

Den 22. november 1943 sendte det polske konsulat besked til Danmark, om at man dér betragtede Lucjan som sin mand i Danmark.
Han fik hjælp til videreudbygningen fra familien Mogensen, især Lone Mogensen, som han senere blev gift med. Hun og hendes svigerinde *Bozena Mogensen* var særlig aktive i opbygningen af organisationen både hvad angår hjælpere, medarbejdere, logiværter, kontaktsteder, kurerer og ikke mindst telegrafister. Disse underofficerer var fra det danske søværn, som gjorde tjeneste som radiokvartermestre, men også fra Studenternes Efterretningstjeneste fik han kontakt til præstesønnen fra Bramminge. Han havde kontakt til en lokal gruppe (som senere blev optrævlet) men han skaffede også kontakt til bylederen i Esbjerg, som skaffede den sidste telegrafist, han var civil og ansat i Wehrmacht, radioudstyr; de tyske koder var Maslocha meget interesseret i.
Man kan nu se, at der var flere forskellige organisationer, der arbejdede sammen; man simpelthen "byttede" oplysninger. Man havde også kontakt til Holger Danske, der

var meget "givtige", især da et kvindeligt medlem skaffede kontakt til en entreprenør, som skaffede tegninger over de forskellige fæstningsværker i Vestjylland. Han blev opdaget og arresteret og endte sammen med sin kontaktmand i Neuengamme.
Gennem Studenternes Efterretningstjeneste og polske kanaler kom Maslocha i forbindelse med dansk militærs efterretningsvæsen, men uden held, da "man mente" (*det er også sket senere*), at det var formålsløst. Dette giver et indtryk af organisationens størrelse.

I løbet af 1944 blev en del af organisationen arresteret. Jeg skriver *ikke* en stor del, da jeg ikke ved det endelige tal. Men gestapochefen *Karl Heinz Hoffmann* skriver i sin bog "Gesichtlose Armee" at hele den polske organisation blev optrævlet i marts. Det er ikke sandt. Fra den 8. til den 26. marts, "den store polske sag" blev 11 polakker og 6 danskere arresterede, men Gestapo måtte have haft en adresseliste. Der er forskellige teorier om dette, for i maj måned blev tre underofficerer fra Studenternes Efterretningstjeneste arresteret, og i august endnu en. I september gik det ud over Bramminge-gruppen, de to sidste, en dansk lærer og den entreprenør, der havde skaffet tegninger fra Vestkysten.

Ægteskab og død
Nytårsaften 1944 blev *Lone Mogensen* hemmeligt gift med *Lucjan Maslocha* i Skt. Ansgars kirke i København. De boede fra april 1944 hos arkitekt *Robert Jensen Wehage* og fru *Dagmar Wehage* på Hans Jensensvej 44 på 1. sal. i et gæsteværelse. De havde fejret juleaften sammen. Lucjans nærmeste medarbejder Thøger Busk havde været til julefrokost 1. juledag.
En dansk ven og medarbejder af Lucjan, fulgte ham til Bornholmerbåden. Inden afgangen kom der tysk razzia, Lucjan slap væk. Han rejste på islandske identitetspapirer og tog tilbage til Hans Jensensvej 44, hvor Lone var.

Den 3. januar kl. 03.10 blev villaen omringet af 16 Gestapo og Hipofolk under ledelse af *Untersturmfürer Biegel* og en dansk tolk, der var leder, (han blev henrettet i 1949 anklaget for flere drab).
Der blev ringet og banket kraftigt på døren, fru Wehage åbnede, hun forsøgte at holde de 6 tyske og danskeren ude, men huset skulle undersøges. To Hipofolk gik op på 1.sal fandt den låste dør, meldte dette til Biegler og tolken, de gik herefter op til døren. Den var stadigvæk låst. Døren blev sparket op, Lucjan skød på dem men ramte tolken med et strejfskud, hvorefter de besvarede ilden, ramte Lucjan i ansigtet, og han faldt bevidstløs om, Lone skreg højt, da hun så Lucjan blive ramt. Hun forsøgte at

tage sin giftampul, men en ny salve fra de indtrængendes maskinpistol satte en stopper for det og hun var død.
Robert Wehage blev tortureret i villaen indtil omkring kl. 04.00, han blev arresteret og kørt på Politigården.
Den 11. januar fik fru Wehage besked om at hendes mands sag var blevet afsluttet, og han ville blive sendt til Kz-lejr i Tyskland.
Liget af Lone og den bevidstløse Lucjan blev kørt bort, Lucjan blev kørt til lazarettet på Nyelandsvej og liget af Lone blev afleveret i Shellhuset.
Efter at Gestapo havde forladt huset, blev kun vagterne tilbage for at følge eventuelt "besøgende" og aflytte telefonsamtaler, men det lykkedes fru Wehage at samle en mikrofilm op, puttede den i en kaffepose og derefter i affaldsposen.

Hen på formiddagen ringede de fra Gentofte Kommune, der var Rober Wehafes arbejdsplads, men fru Wehage svarede undvigende, men om eftermiddagen kom en kollega *Hans Mendahl* fra Gentofte kommunen, og ville høre, hvorfor hendes mand ikke var mødt, han blev anholdt og blev først løsladt to uger senere. Man havde ikke noget på ham.
Ved 18-tiden kom Lucjans stedfortræder udpeget som leder for gruppen, og kontaktmand *Thøger Busk*. Fru Wehage spurgte "Hvad vil De?" Busk fattede ikke straks meningen, men så pludselig styrtede han af sted, en Gestapo mand skød efter ham, men ramte ham ikke, og han slap uskadt væk.
Efter at Gestapo havde endevendt hele huset, og taget med sig, hvad godt var, forlod de huset, men uden at finde 500 g guld og 17.000 kr. som Lucjan havde fået fra den polske eksilregering i London.
Fru Wehage havde gemt dem i flyglet, og derefter, da det var blevet normal tider igen, flyttede hun dem til en bankboks, hvor Thøger Busk og Palle Tillisch kunne hente dem.

Det næste "besøg" var næstkommanderende for gruppen, Palle Tillisch og næsten samtidigt kom Gestapo igen, men Tillisch flygtede.
Robert Wehage havde nu siddet på Politigården i fem dage, flere gange blev han afhentet til forhør i Shellhuset, men uden resultat. Han blev flyttet til Vestre fængsel og den 15.marts blev han overført til Frøslevlejren. Han kom tilbage den 7.maj.
I slutningen af august søgte han om erstatning for det stjålne indbo, halvdelen af erstatningen afleverede han til Lone Malochas mor.

Min kære Datter
Lone
og hendes Mand
Lucian Maslocha
faldt den 3. Marts 1945; fundet i Ryparken og bisættes Søndag den 1. Juli Kl. 13 fra Vestre Kirkegaards nordre store Kapel.
Louise Mogensen
f. Friis
P. G. Ramms Allé 25
I Stedet for Blomster bedes et Bidrag givet til de polske Flygtninge.

Den danske periode startede efter mordet på Lucjan og Lone, hvor Thøger Busk og Palle Tillisch overtog ledelsen.
Busk tog til Sverige og traf sin polske chef major *Witrold Szymaniak* og fik endelig skabt kontakt mellem Szymaniak og den danske efterretningsofficer Oberst *E.M. Nordentoft*, og det ser ud til, at det virkede med, at alle efterretninger overlod man til polakkerne og blev accepteret af den danske efterretningstjeneste gennem Løjtnant *F.J. Dehn-Jensen.*

Det fortsatte arbejde blev udvidet hvor Tillisch blev chef for hele Fyn og Jylland. Der var nu tale om en organisation med kontor, daglige forbindelser til Sverige, en organisation, hvor alt er nedfældet i kode.
Nu insisterede man fra polsk side på at få en polak ind i ledelsen, det var *Michael Lisinski*, men man frabad sig ham. Sagen trak så langt ud, at Lisinski, først kom over sammen med Busk tæt på 1. maj. Han havde til opgave at tage sig af de polakker som var ufrivillig blevet indrulleret som tysk soldat i det okkuperede østlige Polen, en del af dem var i Danmark og i en alder ned til 15 år.
Han sørgede for at de kom illegalt til Sverige med falske papirer, enkelte rejste tilbage til Polen.
Flere af de polske medarbejdere bad i slutningen af maj, om at Lisinski blev "sendt" til Sverige. Det kunne lade sig gøre ved hjælp af danske efterretningsfolk som polakkerne arbejdede sammen med.

Efterskrift

Og den 12. november 2011 var Thomas Jensen og jeg, på vej til mindehøjtidelighed i Ryvangen arrangeret af den Polske Ambassade i København, til minde om Lone og Lucjan Maslocha, hvor H.E. Ambassadør Hr. *Rafael Wisniewski* lagde krans, først på Moder og søns monumentet, derefter på Lones og Lucjan grav. Derefter lagde De Danske Frihedskæmpere og medlemmer af Mindefonden krans, så blæstes *The Last Post*, bedt kort bøn ved den polske præst *Leszek Kapusta* på Lone og Lucjan Maslochas grave. Alle sang *"Altid frejdig når du går"*, herefter den danske og den Polske nationalsang.
Efterfølgende var der mindesammenkomst på den polske ambassade.

Yderligere om dette emne kan ses på:
*www.din-bog.dk/**Maslocha**/* (Red.)

■

Jeg ville ønske venner var som pengesedler.
Man kunne holde dem op mod lyset og se om de var falske.

■

Nye helikoptere til Søværnet – hvad skal man vælge?

Sikorsky MH60-R,

AW159 Wildcat.

Danmark er igen på vej med en større kontrakt på køb af flyvemaskiner. Inden for de næste ti år skal Søværnet bruge omkring 12 nye, større maritime helikoptere til at afløse de 30 år gamle Lynx-helikoptere, der i dag flyver fra Søværnets inspektionsskibe i Nordatlanten og i fremtiden fra de nye store støtteskibe »Absalon« og »Esbern Snare« og tre nye fregatter af Iver Huitfeldt-klassen.
Hvad skal man vælge? Beslutningsprocessen har været meget lang. Eksperterne er uenige. Politikerne savner argumenter. Materieltjenesten trækker sagen i langdrag. Der er næsten panik før lukketid. Men hvad skal man vælge?

■

"Ægtemænd og stueplanter skal behandles med omhu - ellers går de ud."
Oprindelse: Dansk ordsprog

■

Husk:

Mindre kan gøre det.

Kursus i Oberammergau i 1968.

Af
Knud Rasmussen
Major – pens.

Under amerikansk lederskab oprettedes, så vidt jeg husker i slutningen af 1950erne under Nato Special Weapon System Department, en skole i Oberammergau for officerer i NATO og nationale stabe. Emnerne på skolen var brugen af atom-bakteriologiske og kemiske våben.

I de år gjorde jeg tjeneste i den daværende Flyverkommandos Operationsafdelings Planlægningssektion, idet jeg var sagsbehandler på forsvar mod disse våben (survival to operate). Denne stab er for længst nedlagt.

Som sagsbehandler deltog jeg i tre spændende kurser på denne skole.

Selve skolen lå i naturskønne omgivelser i en dal omgivet af høje alpebjerge og var indrettet i en tidligere *Regiment Edelweis* Kaserne.
I oktober måned deltog jeg i et meget hemmeligt og spændende kursus om brug af atomvåben i krig. Det var seks år efter Cuba krisen, hvor verden var på randen af en atomkrig, og hvor *Khrushchev* tog den kloge statsmandsbeslutning at trække det korte strå, og dermed afblæse faren for en atomkrig.
Vi studerede alle former for denne ustyrlige form for krig lige fra et enkelt atomskud mod et ikke særligt lønnende mål for at demonstrere fast vilje og indtil den store udveksling (all over atomic war).
Vi studerede de forskellige A-våbenstrategier, counter city, counter force eller mix (ramme fjendens befolknings og industricentre, hans militære styrker eller en blanding heraf). Målet skulle naturligvis være, at bringe fjenden til at indse, at hans tab var uacceptable og dermed søge fred på vore betingelser. Men tænk nu, hvis det var NATO, der først kom til denne erkendelse? Var det overhovedet muligt at finde en vinder eller taber i det spil.
Jeg husker vi var ca. 30 officerer fra de forskellige stabe inden for NATO her iblandt to danske, orlogskaptajn *Jørgen Bork* og undertegnede. Det var med den tids moderne gruppearbejde og plenum og Bork og jeg var i samme gruppe. Hvis man dengang i gruppeledelsen havde vidst, at Bork skulle ende som viceadmiral, havde man nok udpeget ham som den ene gruppeformand af tre, men nu blev det tilfældigvis mig. Grunden hertil kender jeg ikke, måske var det min NIKE HERCULES baggrund, der talte med.

Hvorom alting var, så enedes min gruppe om en tekst, som jeg læste op i plenum en af de sidste kursusdage. Jeg begyndte med et Napoleon citat*: "Bajonetten er det bedste våben, den kan bruges til alt, undtagen til at sidde på",* og fortsatte: *"Atomvåben kan ikke bruges til noget som helst, undtagen til at sidde på"*. Herefter uddybede jeg gruppens synspunkter om afskrækkelsen, som det væsentligste for begge parter og dermed den krigsforebyggende effekt, (som skulle vise sig at holde til Sovjetunionens opløsning i 1991).
Jeg husker at den amerikanske kursusleder afsluttede debatten med at udtale, at hvis han skulle vælge ville han "vote for Mr. Rasmussen", hvorefter alle klappede.
Jeg bringer denne gamle historie, fordi jeg finder det bemærkelsesværdigt, at samtlige kursusdeltagende officerer i deres bedste alder og karriere afstod fra brugen af atomvåben i krig, men betragtede dem som "fredsbevarende" på grund af deres afskrækkelseseffekt.

Dyk ned i hærens historie

Hærens Operative Kommando udgav den 7. april 2008 to bøger, *Hærens Mærkedage og Danske Hærordninger efter 2. verdenskrig.*
Bogen om mærkedagene er opdelt i to hovedafsnit: En kronologisk gennemgang af mærkedagene og et afsnit, hvor begivenhederne er opstillet efter datoorden. Der er også blevet plads til et forholdsvis beskedent antal illustrationer.
Danske Hærordninger fra 2. verdenskrig og fremad retter sig ret specifikt mod den kategori af militært interesserede, der søger et opslagsværk med hærens udvikling, enheder og navne.

Begge bøger er blevet til i regi af Hærens Militærhistoriske Arbejder med oberstløjtnant *Svend C. Volden* som redaktør. Ingen af bøgerne er ude i frit salg i bogladerne, men kan downloades på www.hok.dk/presse/udgivelser/historie

Her bringes et lille uddrag fra Hærens mærkedage kun vedrørende *marts måned* (Illustrationerne er ikke fra bogen):

1. marts
1785 - Sjællandske Jægerkorps (senere Jægerkorpset) oprettes.
1966 - Den nye Jægersborg Kaserne tages i brug. Der har dog været militær aktivitet i området helt tilbage til 1700-tallet. Der lå tidligere et gods ved navn Ibstrup, der så tidligt som i 1717 fik indkvartering af en rytterafdeling. Der har lige siden været militær tilknytning til stedet.
1974 - Infanteriskolen, Infanteriets Reserveofficersskole og Panserskolen med Pansertroppernes Befalingsmandsskoler sammenlægges til én skole, benævnt Hærens Kampskole, som efterhånden samles i Oksbøl.
2001 - Det Danske Internationale Logistik Center oprettes. (Administrativt oprettet 1/1 2001).
2001 - Hellebæk øvelsesplads, skydebaner og depot afhændes.
2002 - Danske Divisions og 1. Jyske Brigades stabe flytter fra Bülows Kaserne, Fredericia, til Haderslev Kaserne.
4. marts
1848 - Kongen overtager kommandoen over Garden til Fods og Garden til Hest som chef for enhederne.
5. marts
1790 - Pinligt forhør afskaffes i militæretaten.
1914 - Militærpersoner skal fremtidig betale samme skatteprocent til kommunen som øvrige borgere. Indtil da havde militærpersoner kun betalt to procent.

8. marts
1747 - Falsterske Regiment (senere Falsterske Fodregiment) oprettes ved kgl. resolution. Chef og mandskab tilgik dog først 18.april 1747.
1864 - Rytterfægtningen ved Højen Kro. En dansk feltvagt på 25 mand af 6. Dragonregiment (senere Jydske Dragonregiment) attakerer og kaster en østrigsk rytterstyrke.
8. marts
1947 - Militærpolitiskolen oprettes.
9. marts
1817 - Ved reskript bestemmer kongen, at ca. 50 skanser og batterier rundt om i landet skal nedlægges.
10. marts
1710 - Slaget ved Helsingborg. Magnus Stenbock vinder en afgørende sejr over den danske hær under Jørgen Rantzau, der såres og rives med på flugten. Flere danske afdelinger svigter under slaget, men Grenader Korpset og Garden til Fods (senere Den kgl. Livgarde) udmærker sig specielt og dækker tilbagetoget. Hele det danske feltartilleri, 32 kanoner, går tabt.
1725 - Efter en mængde tvistigheder mellem militære og civile i København udkommer en kgl. forordning for at forebygge fremtidige episoder. Forordningen omhandler bl.a., hvem evt. anholdte tilhører, rolig passage ud og ind af byens porte samt høflig efterlevelse af skildvagters ordrer, militæres handel og arbejde, samt oprettelse af stadepladser på Kongens Nytorv til soldaterne. Forordningen løser dog ikke problemerne.
11. marts
1780 - Artillerikorpsets kompagnier får numre; indtil da var kompagnierne blevet benævnt ved kompagnichefernes navne.
12. marts
1790 - Ved reskript afskaffes den polske buk som straffe- og torturmiddel i militæretaten i Danmark og Norge.
1989 - Dansk kompagni til UNTAG (United Nations Transition Assistance Group (Namibia)) afsendes. Opgaven ophører ca. et år senere.
18. marts
1921 - Fællesorganisationen af Officerer og Ligestillede af Hæren stiftes. Ændrer i 1951 navn til Fællesorganisationen af Officerer i Hæren. (Senere Hovedorganisationen af Officerer af A-linien). Indgik senere i Hovedorganisationen af Officerer i Danmark.
20. marts
1772 - Første parolebefaling (journal) udkommer på dansk, men med en tysksproget efterbefaling.
2004 - 100 mand deployeres til Kosovo med henblik på at forstærke den danske bataljon på grund af uroligheder i hele provinsen. Soldaterne ven der gradvist tilbage til Danmark frem til starten af maj.

21. marts
1550 - Christian III giver ordre til at bygge et nyt tøjhus ved Københavns Slot. 30/10 1598 påbegyndtes opførelsen af Christian IV tøjhus, der var færdig omkring 1604. En del af Christian III's tøjhus nedrives og opbygges, så det passer ind i Christian IV tøjhus, resten blev nedbrudt 1614.
1848 - Kongen giver afkald på sin stilling som øverste krigsherre.
1957 - Sjællandske Trainregiments enheder samles på Svanemøllens Kaserne.
24. marts
1706 - Garnisonskirken indvies. Fik navnet "Den Herre Zebaoths Kirke".
1996 - Garderhøjfortet overdrages til Garderhøjfonden, der vil føre fortet tilbage til dets oprindelige udseende.
24. marts
2005 - FN's sikkerhedsråd beslutter (ved resolution 1590), at SHIRBRIG's stab og multinationale stabskompagni deltager i UNMIS (United Nations Mission in Sudan) i perioden maj til juni. Den danske deltagelse var på 35 mand.
25. marts
1801 - Kronprinsen opfordrer den akademiske ungdom til at oprette et frivilligt korps, der samme dag stiftes og får navnet Kongens Livjæger Corps, hvilket approberes af kongen 15/4 s.å. Nedlægges 28/5 1870. Genoprettes 28/10 1885. Nedlægges 20/6 1937.
26. marts
1848 - Jagds Patruljekorps "Jagds gule Kanariefugle", et pålideligt efterretningskommando, oprettes. Nedlægges 1/3 1849.
27. marts
1811 - Stormen på Anholt. En kombineret styrke på ca. 650 mand af landtropper og matroser under major Melsted forsøger at generobre Anholt fra englænderne, der bruger øen som base for deres konvojer og har bygget et veritabelt fort omkring fyret. Den danske storm på fortet afslås, Melsted falder, og størstedelen af styrken fanges. Kun ca. 150 mand når tilbage til Jylland.
1886 - Det første spadestik til Københavns nye befæstning tages ved Garderhøj.
28. marts
1864 - Mislykket prøjsisk angreb ved Dybbøl. To prøjsiske regimenter angriber danske forposter for at kaste dem helt tilbage til skanserne, men angrebet afvises, og et dansk modstød, hvorunder navnlig 10. Regiment (senere tilknyttet Kongens Jyske Fodregiment) udmærker sig og driver fjenden tilbage til udgangsstillingerne.
29. marts
1864 - Overfaldet i Assendrup. En dansk styrke på 200 mand af Aarøes strejfkorps overrumpler prøjsiske husarer i landsbyen Assendrup og tager 22 mand til fange.
1994 - UNCRO (United Nations Confidence Restoration in Croatia) etableres på grundlag af våbenhvileaftalen af 29. marts. Danske enheder ankom i april, og indsættelsen varede til oktober. Der deltog ca. 1000 danskere i operationen.
30. marts
1864 - Rytterfægtningen ved Hjortsballe Kro. En lille dansk styrke på 45 mand af 6. Dragonregiment (senere Jydske Dragonregiment) og 20 infanterister af 1. Regiment (senere Danske Livregiment) overrumpler et prøjsisk husarkommando og tager 10 mand til fange.
31. marts
1779 - Krudttårnet ved Østerport eksploderer og forårsager store ødelæggelser, især på Nyboder. Eksplosionen bevirkede, at der byggedes en del krudthuse på Amager og Christianshavn, hvoraf flere endnu er bevarede. Det blev desuden forbudt i fredstid at have krudt i hærens og flådens indenvolds tårne.
1892 - Ny kaserne i Odense tages i brug.

31. marts
1922 - Ved lov besluttes det at nedlægge Københavns Landbefæstning. Hvidørebatteriet, Mellemfortet, Prøvestenen, Kalkbrænderibatteriet, Stückers Batteri og Kastrup Batteri tages ud af funktion.

1982 - Kommandanten på Kronborg nedhaler for sidste gang flaget på Flagbastionen. En 400 år gammel tradition i hæren er hermed ophørt.

Der saluteres dog stadig med de gamle kanoner og det er en oplevelse for alle sanser. Man kan let se, høre lugte og føle historiens vingesus, når kanonerne brager. Det er soldater fra Danske Artilleriregiment, der betjener forladerkanonerne på samme måde, som Kronborgs soldater gjorde det for mere end 200 år siden (Red.)

1996 - Hærens Materiel- og Færdselsskole nedlægges, idet opgaverne overgår til Hærens Logistikskole Igangværende kurser fortsattes dog indtil afslutningen ultimo juni s. å. Dermed ophørte militær anvendelse af Avedørelejren, der overdrages til Forsvarets Bygningstjeneste den 1. juli s. å. og overtages af det statslige ejendomsselskab Freja den 18. december 1997. Lejren sælges til Hvidovre Kommune den 1. maj 1999.
2001 - 2. Telegrafbataljon nedlægges.

■

Rejs med Strehle på forårstur til Holland.
Planægges til april eller maj måned.

Vi skal opleve foråret med tulipaner og forårsblomster i Keukenhof i verdens største blomsterpark med sluser, dæmninger og 19 vindmøller i Kinderdijk, en rundtur og kanalfart og shopping i Amsterdam. Dutch War and Resistans Museum i Overloon, Air Borne Museum i Osterbeek, hvor der fortælles om de Allieredes fejlslagne faldskærms angreb, og derefter på Mindepark for de over 2000 faldne allierede soldater.
Vi tager på landet for at se, hvordan de verdensberømte hollandske oste fremstilles. For de kunstinteresserede er bl.a. Galerie Mouseion i Doesburg (ikke Duisburg).
På hjemturen overnatter vi i Hannover, og dagen derpå besøger verdens største fuglepark i Walsrode. Dette er hovedpunkterne, men kontakt for udførligt program på:

Tlf. 9812 6238 eller 4091 5588 eller mail franzstrehle@yahoo.dk

Franz Sterhle

Om Meddelelser

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsenes aktiviteter. Endvidere, når pladsen tillader det, at optage indlæg fra enkeltpersoner.
Bladet indeholder primært interne foreningsmeddelelser. Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Fællesstyrelsens, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse.
Efter redaktørens skøn og valg optages tekster fra andre medier med relevans for foreningens medlemmer.

Input til bladet kun pr. e-mail
Indlæg sendes pr. mail (som vedhæftet fil i WORD). Da indlæg af og til kræver et ret omfattende redaktionsarbejde, bedes deadline overholdt. Redaktionen er ikke forpligtet til at optage indlæg, og forbeholder sig desuden ret til at forkorte teksten.
E-mails sendes til redaktørens private adresse – se side 2.

Overblik - FOUAT's Kalender

Detaljerede oplysninger om arrangementerne kan evt. tilgå direkte.

Hvad	Hvem	Hvor	🕐
Generalforsamling	Midt- og Vestsjælland	Skovsøgård	060312 - 1930
Generalforsamling	Sydjysk	Ryes Kaserne	070312 – 1030
Foredrag	København	Kastellet	080312 – 1900
Generalforsamling	Fyn	Dannevirke	080312 - xxxx
Klipfiskefrokost	København	Bræddehytten, Holmen	220312 - 1200
Generalforsamling	Nordjysk	Gildeborgen	270312 - 1800
Repræsentant-skabsmøde	**Fællesledelsen**	**Højstrup**	**270312 - 1000**
Sidste bowlingdag	Nordjysk	Løvvangen	140512 - xxxx
Forårstur	Fyn	Brev udsendes	280512 - xxxx

Indlevering af artikler til og udsendelse af Meddelelser		
	Deadline	**Tilstræbes udsendt:**
Deadline Meddelelser nr. 183 (Maj - juni 2012)	**010412**	250412
Deadline Meddelelser nr. 184 (Juli – august 2012)	**010612**	250612
Deadline Meddelelser nr. 185 (September – oktober 2012)	**010812**	250812
Deadline Meddelelser nr. 186 (November– december 2012)	**011012**	251012
Deadline Meddelelser nr. 187 (Januar - februar 2013)	**011212**	201212

Tryk
Forsvarets Trykkeri

Redaktionen afsluttet den 6. februar 2012